

får en meget udvidet anvendelse af det, der i fagsproget kaldes anticiperet straf, dvs. at man påbegynder afsoningen af en straf, før der er afsagt dom. Statsadvokaten i Sønderborg skriver således i sit høringssvar, at reglen meget let kan føre til, at en dom i alt væsentligt reelt er fuldbyrdet, inden den er afsagt. Dette strider mod europæisk retstradition og var en af de afgørende grunde til, at Justitsministeriets strafferetsplejeudvalg allerede i sin betænkning nr. 978 fra 1983 frarådede, at en lignende bestemmelse blev indføjet i retsplejeloven. Dengang lykkedes det at hindre lovforslagets gennemførelse, da Socialdemokratiet vendte sig imod det med stort set de samme argumenter, som også i dag kan fremføres. Lovforslaget fra 1983 var tilmed mindre vidtgående end det foreliggende. Socialdemokratiets begrundelse for nu at gå ind for lovforslaget er angiveligt, som det fremgår af lovforslagets førstebehandling, at det skal ses som led i bekæmpelse af volden. Trods det gav Socialdemokratiets ordfører under samme førstebehandling udtryk for, at han ikke mente, dette lovforslag i sig selv skaber færre voldsofre, eller at det vil give mindre vold.

Tilbage som begrundelse for lovforslaget er så alene synspunktet om befolkningens retsopfattelse. Det er da også den begrundelse, der vejer tungt i justitsministerens begrundelse for fremsættelse af lovforslaget. I svaret på det som bilag optrykte spørgsmål 4 fra retsudvalget uddyber justitsministeren denne begrundelse.

Socialistisk Folkeparti finder det helt uacceptabelt, at Folketinget lovgiver på baggrund af så diffuse begrundelser, som kommer til udtryk i dette svar, nemlig »samtaler med mange mennesker« og en Observationsundersøgelse offentliggjort i Jyllands-Posten.

Socialistisk Folkeparti mener, at politikere i stedet har som hovedopgave at forklare befolkningen de grundlæggende principper i dansk og europæisk retspleje og søge at skabe forståelse herfor. Et af disse grundlæggende principper er, at ingen straffes, før han er dømt.

Endelig er også det internationale aspekt ved indførelse af den foreslåede bestemmelse i retsplejeloven blevet grundigt belyst gennem udvalgsarbejdet. Således henviser rigsadvokaten i sit høringssvar til, at han allerede i 1980 og i 1983 tog afstand fra tilsvaren-

de lovforslag, bl.a. fordi han mener, at de vil være i disharmoni med bl.a. de standarder, der er formuleret af Europarådskomitéen.

Det er også Advokatrådets opfattelse, at lovforslaget er i uoverensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskommissions artikel 5, stk. 1 c, og strider mod Europarådets Ministerkomites resolution af 9. april 1965, der er optrykt som bilag.

Det samme synspunkt udtrykker Justitsministeriets strafferetsplejeudvalg i den ovenfor omtalte betænkning. Alligevel vælger justitsministeren, jf. det som bilag optrykte svar på udvalgets spørgsmål nr. 47, at affærdige indvendingerne.

Til trods for disse mange særdeles kvalificerede indvendinger mod lovforslaget, som her er beskrevet – og listen kan udvides væsentligt ved en gennemgang af retsudvalgets bilag – holder et flertal af retsudvalgets medlemmer fast ved det fremlagte lovforslag, angiveligt for at bekæmpe volden, reelt for at imødekomme ønsker fra politiet af hensyn til »befolkningens retsfølelse«.

Socialistisk Folkeparti finder det dybt beskæmmende, at landets politiske ledelse på et så grundlæggende retsområde som det, dette lovforslag handler om, lovgiver på et så ukvalificeret grundlag.

Et mindretal inden for det samme mindretal (Det Radikale Venstres medlem af udvalget) ønsker tillige at udtale: Mindretallet må indtrængende advare imod at gennemføre dette lovforslag om retshåndhævelsesarrest. Det er et afgørende indgreb mod gældende retstilstand, og det strider mod internationale aftaler, der er tiltrådt af Danmark, og mod flere udtalelser fra tidligere danske ministre.

Retshåndhævelsesarrest har hidtil i overensstemmelse med internationale regler kun været anvendt i Danmark i meget alvorlige sager defineret som overtrædelser med en strafferamme på et vist åremål.

Nu foreslås retshåndhævelsesarrest anvendt, når den endelige dom skønnes at kunne medføre en dom på 60 dage. Det fatale er, at dette skøn skal udøves uden undersøgelse af straffelovsovertrædelser.

Ved en gennemførelse af lovforslaget kan Danmark atter risikere at blive indklaget for Menneskerettighedskommissionen og Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg. Det